

چین با امضای قرارداد مشارکت راهبردی جامع ۲۵ ساله با ایران که دو سال پیش منعقد شد، قرار است در مورد همکاری‌های اقتصادی بیشتر گفتگو کند. اما در بیشتر موارد، همزمان با افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی، اوضاع مبهم باقی می‌ماند.المانیور می‌نویسد که «شی‌ جین‌پینگ» رئیس‌جمهوری چین ماه گذشته با ورود به عربستان سعودی در یک سری جلسات با رهبری کشورهای خلیج‌فارس شرکت کرد و متعهد شد که یک «چارچوب امنیتی جمعی» برای برقراری ثبات در منطقه ایجاد کند. پس از نشست شی جن پینگ با رهبران عرب، بیانیه مشترکی نیز صادر شد که شریک استراتژیک پکن یعنی ایران را با ابراز همبستگی با درخواست‌های برخی کشورهای منطقه ای، تضعیف کرد.

در گذشته، پکن فاصله خاصی را از درگیری‌ها در خاورمیانه حفظ می‌کرد، اما بیانیه مشترک به وضوح از ادعاهای ارضی امارات حمایت می‌کند.

رهبران بسر حمایت خود از همه تلاش‌های صلح‌آمیز، از جمله ابتکار و تلاش امارات متحده عربی برای دستیابی به راه‌حلی مسالمت‌آمیز در موضوع جزایر سه‌گانه تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی از طریق مذاکرات دوجانبه تأکید کردند.

قابل درک است که دخالت پکن در این مناقشه انتقاد ایران را برانگیخت. چانگ هوا، سفیر چین در تهران، چند روز پس از اجلاس سران برای آگاهی از «ارضاضتی شدید» ایران احضار شد و محمد کشاورزاده، نماینده ایران در چین نیز یادداشت اعتراض آمیزی به پکن

المانیور خبر داد

آغاز اجرای پلن B چین در رابطه با ایران و اعراب

پکن درحال فاصله گرفتن از توازن ارتباط با تهران و شورای همکاری خلیج‌فارس است

تسلیم کرد. به همکاری چین و امارات متحده عربی. حمایت مشترک آن‌ها از نشست شورای امنیت سازمان ملل متحد در هفته گذشته برای گفتگو درباره بازبید جنجالی وزیر راست افراطی اسرائیل از یک مکان مقدس در اورشلیم بود. با این وجود، در برابر این روابط میان خلیج فارس و چین، سیاست خارجی تهران گزینه‌های محدودی دارد. برای اولین بار، چین تلاش کرده است یکی از شرکای استراتژیک خود را به قیمت شریک دیگر خشنود کند و از سیاست توازن بین عرب‌های خلیج فارس و ایران فاصله گرفت.

«حمیدرضا عزیزی» عضو یک موسسه مطالعاتی در آلمان، به المانیور گفت که موضع

چین در مورد جزایر سه گانه به شکلی بی سابقه بر روابط ایران و چین تأثیر می‌گذارد. وی افزود: «پکن و مسکو می‌دانند که ایران هیچ جایگزینی ندارد… این نقطه عطفی بین تهران و پکن بود، نقطه عطفی تنزل مشارکت استراتژیک به نوعی نقش اتکا بر چین.» البته همچنان نشانه‌هایی از روابط بهتر بین تهران و پکن وجود دارد. در این راستا، اولین خط کشتیرانی که چین را به بندر چابهار ایران متصل می‌کند، در ماه جاری با پهلوگیری یک کشتی کانتینری در بندر جنوبی ایران افتتاح شد. چندی پیش چین اولین سرکنسولگری خود را در بندرعیاس افتتاح کرد.

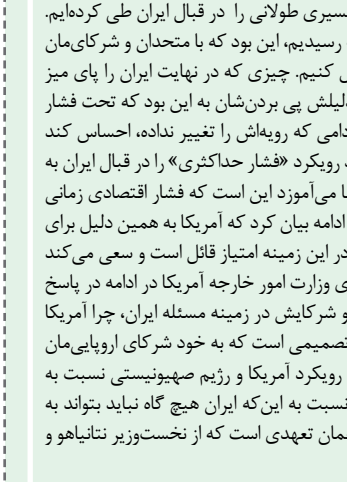
اما به دلایل مختلف، پکن نیز طرح B خود

را کلید زده است. یکی از دلایل این است که کشورهای شوراای همکاری خلیج فارس تحت تحریم نیستند و بازاری ثابت برای سرمایه گذاری باقی می‌مانند. شکست مذاکرات برای احیای برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) به ایران آسیب رسانده است. با قرارگیری احیای برجام در هاله‌ای از ابهام، آینده برای ایران نامشخص است و اجرای توافق ۲۵ ساله تقریبا غیرممکن است. عزیزی می‌گوید: احتمالا شاهد تحریم‌های بین المللی علیه ایران خواهیم بود و در مورد بحث و بررسی قرار داد. با این وجود، ابراهیم ریئسی، رئیس جمهور ایران در دیدار با هو، «ارضاضتی» خود را ابراز کرد و خواستار «جبران» موضع اخیر چین شد.

ند براین:

حفظ دیپلماسی کارآمدترین ابزار در برابر ایران است

سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در پاسخ به سوالاتی درباره موضوع احیای توافق هسته‌ای، مدعی شد که ایران در این مسیر روی دیپلماسی متمرکز نبوده و به همین دلیل مذاکرات برای احیای توافق تا کنون بی‌نتیجه بوده است. به گزارش ایسنا، ند براین، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در یک نشست خبری که شروع آن در وبگاه وزارت امور خارجه این کشور منتشر شده است، در پاسخ به این سوال که رئیس جمهور آمریکا چطور می‌تواند با توجه به شرایط موجود، به تعهدش نسبت به این عمل کند که ایران هیچ‌گاه به یک سلاح اتمی دست نیابد، گفت: گذشته می‌تواند درس‌های زیادی

ند براین، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در یک نشست خبری در پاسخ به سوالاتی درباره موضوع احیای توافق هسته‌ای، مدعی شد که ایران در این مسیر روی دیپلماسی متمرکز نبوده و به همین دلیل مذاکرات برای احیای توافق تا کنون بی‌نتیجه بوده است.

به ما بدهد. از این جهت می‌تواند آموزنده باشد که ما با شرکا و متحدانمان مسیری طولانی را در قبال ایران طی کرده‌ایم. دلیل این که در نهایت، در سال ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ به یک حل‌وفصل دیپلماتیک رسیدیم، این بود که با متحدان و شرکایمان در سراسر جهان همکاری کردیم تا فشار اقتصادی چشمگیری بر ایران اعمال کنیم. چیزی که در نهایت ایران را پای میز مذاکره آورد، تغییری استراتژیک در ذهنیت حکومت ایران بود. به نظر من دلشلیش بی‌برن‌شان به این بود که تحت فشار اقتصادی قرار دارند. ند براین گفت که «هدف ما این است که ایران مادامی که رویاهاش را تغییر نداده، احساس کند که تحت فشار است.»او با اشاره به این که دولت قبلی آمریکا سعی کرد رویکرد «فشار حداکثری» را در قبال ایران به کار ببندد، بیان کرد: واضح است که این طرح کارآمد نبود. آنچه گذشته به ما می‌آموزد این است که فشار اقتصادی زمانی بیش‌ترین تأثیر را دارد که با همراهی متحدان و شرکای‌مان اعمال شود. او در ادامه بیان کرد که آمریکا به همین دلیل برای همکاری با متحدان اروپایی‌اش به ویژه سه کشور آلمان، فرانسه و انگلیس در این زمینه امتیاز قائل است و سعی می‌کند دیگر کشورهای اتحادیه اروپا و سراسر جهان ا نیز با خود همراه کند. سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در ادامه در پاسخ به این که با توجه به این رویکرد دولت آمریکا نسبت به همکاری با متحدان و شرکایش در زمینه مسئله ایران، چرا آمریکا از آن‌ها نمی‌خواهد که مکانیسم ماشه را علیه ایران فعال کنند، گفت: این تصمیمی است که به خود شرکای اروپایی‌مان بستگی دارد. براین در پاسخ به سوال دیگری درباره تفاوت‌ها و شباهت‌های رویکرد آمریکا و روسیه به صهیونیستی نسبت به ایران، توضیح داد: در زمینه راهبردی اتفاق نظر کامل داریم. ما هر دو کاملا نسبت به این‌که ایران هیچ گاه نباید بتواند به یک سلاح اتمی دست پیدا کند، متعهدیم. این تعهد رئیس جمهور بایدن و همان تعهدی است که از نخست‌وزیر نتانیاوهو نخست‌وزیرهای پیش از او شنیده‌ایم.

تاکید وزیر خارجه آلمان بر افزایش فشار به ایران

در دست گرفته‌ایم. این برای‌مان کافی نیست: قرار گرفتن نام سپاه پاسداران در فهرست سازمان‌های تروریستی از نظر سیاسی مهم و منطقی است. وزیر امورخارجه آلمان همچنین نوشت: مواضع قانونی برای تروریستی اعلام کردن باید برطرف شود. از این رو، با اتحادیه اروپا تماس گرفته‌ایم تا شرایط را روشن کنیم. سپاه پاسداران در حال حاضر نیز به عنوان یک

کارتشناس مسائل روسیه:

مسکو شریک ما در مبارزه با غرب نیست

یک کارشناس ارشد مسائل روسیه با بیان اینکه نگاه روسیه به ایران در هر شرایطی نگاه ابزاری بوده است و این طبیعی است که هر کشوری سعی می‌کند از منظر منافع ملی خود روابطش را با دیگر کشورها تنظیم کند، گفت: در این فرایند باید به این موضوع توجه کنیم که قرار نیست روسیه شریک ما در مبارزه با غرب باشد. به گزارش ایسنا، محمود شوری صبح دیروز در میزگرد واکاوی روابط دو جانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی ایران و روسیه که در موسسه اطلاعات برگزار شده بود، تصریح کرد: روابط ایران با روسیه پس از فروپاشی شوروی فراز و نشیب‌های زیادی طی کرده و در مقطعی این روابط نزدیکتر بوده است. وی با بیان اینکه شرایط بین‌المللی بر این روابط تأثیرگذار بوده است، گفت: همچنین نوع روابط غرب با روسیه و تحولات در این زمینه باعث شده که در مقاطعی روابط تهران و مسکو دارای فراز و نشیب باشد.

این کارشناس ارشد مسائل روسیه با بیان اینکه روابط ایران و روسیه طی ۳۰ سال گذشته مبتنی بر همکاری بوده و هر دو کشور در هر شرایطی منبای خود را بر همکاری گذاشته‌اند، افزود: البته در این روابط چالش‌ها و مشکلاتی وجود داشته است ولی هر دو کشور تلاش کرده‌اند که این چالش‌ها را به موضوع ثانوی تبدیل کنند و از جمله این چالش‌ها می‌توان به موافقت روسیه به تصویب قطعنامه‌هایی علیه ایران در شورای امنیت سازمان ملل یا تفاوت دیدگاه دو کشور در موضوع خزر و یا بحث انرژی اشاره کرد. وی با بیان اینکه همه این مسائل می‌توانست روابط ایران و روسیه را به چالش تبدیل کند ولی دو کشور نفع خود را در این می‌دیدند که این مسائل را برحسب نکتند و با نگاه مثبت به همکاری‌های خود ادامه دهند، افزود: بر اساس اعتقاد کارشناسان و تحلیلگران ما در این سال‌ها روابط متنازری با روسیه نداشته‌ایم و در واقع نیاز ما به روسیه با نیاز روسیه به ایران متفاوت بوده است. البته بعد از بحران اوکراین این رابطه متناظر تر شده است و به نوعی جنس نیاز روسیه به ما مثل جنس نیاز ما به روسیه شده است و در همین چارچوب می‌توان گفت شرایط موجود امکان یک رابطه متناظر تر را

ویژه

بازداشت ۶ افسر سوروی به اتهام درز اطلاعات

درباره «شهید جعفری»

منابع خبری از بازداشت ۶ افسر سوروی به اتهام دادن اطلاعات در مورد «شهید داوود جعفری» به دشمنم خبر دادند. به گزارش ایسنا، پایگاه خبری سوروی «صوت العاصمه» به نقل از منابع آگاه اعلام کرد که بخش اطلاعات نظامی ارتش سوریه طی هفته‌های گذشته ۶ افسر سور خود را به اتهام دادن اطلاعات به طرف‌های خارجی مخالف نظام بازداشت کرده است. این افسران متهم به دادن اطلاعاتی در خصوص تحرکات سردار شهید داوود جعفری در دشمن هستند که در اواخر نوامبر ۲۰۲۲ در نزدیکی دمشق به شهادت رسید. بخش اطلاعات نظامی ارتش سوریه بعد از شنود کردن مکالمات و پیام‌های این افسران آن‌ها را بازداشت کردند.

این منابع می‌گویند که این متهمان به عنوان یک شبکه اطلاعاتی برای یک کشور خارجی کار می‌کردند. منابع صوت العاصمه می‌گویند که شهید داوود جعفری طی یک ماموریت اطلاعاتی در ریف قنیه در نزدیکی نوار مرزی با سرزمین‌های اشغالی به شهادت رسیده است. این منابع تأکید کردند که شهید جعفری یک هفته قبل از شهادتش به همراه افسرانی از بخش امنیت نظامی ارتش سوریه طی یک ماموریت اطلاعاتی به جنوب سوریه رفته بود. این منابع همچنین اعلام کردند که رژیم صهیونیستی خودروی حامل شهید جعفری را در مسیر بازگشتش به دمشق مورد هدف قرار دادند و آن شهید به منطقه حضرت زینب منتقل داده شد و دو مدت دو روز تحت مراقبت‌های ویژه بود. روابط عمومی کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اطلاعیه‌ای از شهادت سرهنگ پاسدار داوود جعفری از افسران ارتش و پاکباخته نیروی هوافضای سپاه توسط ایادی رژیم صهیونیستی با بمب کنار جاده ای در حوالی دمشق سوریه در صبح روز سه‌شنبه (اول آذر ۱۴۰۱) خبر داد.

دیپلماسی

گفت‌وگوی امیر عبداللهیان با معاون وزیر خارجه سوریه

در دیدار «ایمن سوسال» معاون وزیر خارجه سوریه با «حسین امیرعبداللهیان» وزیر امور خارجه که در تهران انجام شد، توسعه روابط دوجانبه و آخرین تحولات سوریه و منطقه مورد گفت وگو قرار گرفت.

امیرعبداللهیان در این دیدار بر اهمیت روابط ممتاز جمهوری اسلامی ایران و سوریه و همکاری‌های نزدیک دو کشور برای برقراری ثبات، امنیت و آرامش در منطقه تأکید کرد.

وزیر امور خارجه همچنین با تأکید بر ضرورت ارتقای مناسبات دو کشور در حوزه‌های مختلف، توسعه همکاری‌ها در حوزه‌های اقتصادی را ضرورتی اجتناب ناپذیر برای دو کشور به منظور بهره گیری از ظرفیت‌های موجود دانست.

ایمن سوسسال معاون وزیر امور خارجه سوریه نیز در این دیدار یاد و خاطره سردار شهید سلیمانی و نقش ویژه ایشان در مبارزه با تروریسم در سوریه و منطقه را گرامی داشت و با قدردانی از حمایت‌های جمهوری اسلامی ایران از سوریه در مقابله با تروریسم و افراط گرایی و کمک به حل و فصل سیاسی بحران سوریه، بر روابط ممتاز دوجانبه که بر پایه دیدگاه راهبردی مقامات عالیه دو کشور پایه ریزی شده، تأکید کرد و امیرعبداللهیان را در جریان آخرین تحولات روند سیاسی حل بحران سوریه قرار داد.

دیدگاه

پيامدهای اجرای الگوی آبی تر کیه

از سوی طالبان برای ایران

معاون پیشین وزارت خارجه با بیان این که آب صرفا به معنی یک مساله اقتصادی نیست، بلکه به ابزار سیاسی، اقتصادی و بین‌المللی تبدیل شده است؛ گفت: در صورتی که همان مدل الگوی سیاستی در زمینه آب که در ترکیه اتجم شد، در افغانستان نیز رخ دهد برای ایران مشکلاتی را به دنبال خواهد داشت. ابراهیم رحیم‌پور در گفت‌وگو با ایسنا در تحلیل خود از سفر سرپرست وزارت امور انرژی امارات اسلامی افغانستان به ترکیه و رابزنی‌های دو طرف در زمینه مسائل مربوط به آب اظهار داشت: مساله آب در دنیا اهمیت بسیاری دارد، یکی از دلایل آن تبعیرات آب و هوایی است زیرا وضعیت آب شرب به مرور در دنیا وضعیت بدتری پیدا می‌کند، کشورهایی که دارای این منبع از انرژی هستند در ارتباط با همسایگان دست بالاآز دارند.

وی تصریح کرد: کشورمی مثل عربستان در زمینه استفاده از آب شیرین کن‌ها سرمایه‌گذاری بزرگی را انجام داده است، ترکیه هم از روش‌ها و الگوهای سیاستی متفاوتی در زمینه بهره برداری و استفاده از آب دارد، در افغانستان نیز اشرف غنی در مراسم افتتاح سد کمال خان به وضوح اعلام کرد که به ایران آب می‌دهیم، نفت می‌گیریم. بنابراین مساله آب در سطح بین‌المللی مورد توجه حکام و سیاستمداران قرار دارد.

معاون پیشین وزارت امور خارجه همچنین بیان کرد: در مورد ترکیه باید بدانیم که مساله آب در دوره اردوغان اهمیت بیشتری پیدا کرد این احتمال وجود دارد که اسرائیلی‌ها در این موضوع نقش داشته باشند زیرا آن‌ها در علم و فن مسائل آبی خیلی ماهر هستند خودشان با توجه به مشکلات آبی که داشتند توانستند با تدابیر و مسائل نظامی از جولان و سایر مناطق به آب دسترسی پیدا کنند. رحیم‌پور ادامه داد: استنباط بنده از آن چه در ترکیه می‌گذرد، این است که اسرائیلی‌ها در مسائل آبی نقش داشتند در واقع نقش آن‌ها در دو کشور سوریه و عراق کارنده داشته که در قالب خرمال به ترکیه است، احتمالا یک پده و بستنی از این مساله بین ترکیه و اسرائیل وجود دارد.

این دیپلمات پیشین کشورمان یادآور شد: اقدامی که ترکیه‌ها در بستن سد اتاتوکر انجام دادند، موجب شد که میزان آب‌دهی به دجله و فرات کاهش پیدا کند و مصیبت بزرگی را برای کشورهای منطقه ایجاد کرد از این جهت معتمدتم دست اسرائیلی‌ها در این ماجرا وجود دارد.

وی در ادامه اظهار داشت: همان‌طور که به قبل از انقلاب اسلامی و چه پس

از آن، نفت به عنوان یک ابزار و اهرم بزرگی در دنیا بود، اکنون به دلیل تحریم‌ها این ابزار از دست ما خارج شده و آب صرفا به معنی یک مساله اقتصادی نیست، بلکه به ابزار سیاسی، اقتصادی و بین المللی تبدیل شده است. رحیم پور افزود: افغانستان به عنوان کشور همسایه ما دارای منابع آبی است و در سال ۱۳۵۲ نیز قراردادی میان هویدا و شفیع نخست وزیر وقت افغانستان به امضا رسید که حق‌آبه ایران هم مشخص شد تا آب مورد نیاز زابل و سیستان و بلوچستان تأمین شود. اما طی سال‌های اخیر مساله حق‌آبه مورد بحث و جدل قرار دارد و علیرغم رفت و آمدهای زیادی که با مسئولان افغانستان انجام شده اما همچنان موضوع حق‌آبه به قوت خود باقی است حتی در دوره اشرف غنی به صراحت اعلام کرد که آب می‌دهیم، نفت می‌گیریم.

معاون سابق آسیا و اقیانوسیه وزارت امور خارجه خاطرنشان کرد: بعید به نظر می‌رسد در این نگاه رویکرد نسبت به مساله آب تغییری در دوره فعلی حکمرانان افغانستان ایجاد شده باشد یعنی که درباره آب در افغانستان کار می‌کردند احتمالا اکنون هم نظرات مشورتی به طالبان دهند البته آن کارشناسان ذهنیت مثبتی نسبت به ایران ندارند. وی اظهار داشت: جمهوری اسلامی ایران مسئولان باید به شدت در این موضوع مراقب باشند و از اهرم متقابل خودشان استفاده کنند، در صورتی که همان مدل انجام شد در ترکیه، در افغانستان نیز رخ دهد برای ایران مشکلاتی را به دنبال خواهد داشت. ضمن این که متأسفانه برخی از مشکلات داخلی خودمان در موضوع آب را نباید تقصیر افغان‌ها بیاندازیم.

• هنوز به طور کامل از آب شیرین‌ها توانستیم استفاده کنیم.

این دیپلمات پیشین کشورمان همچنین گفت:در زمینه دیپلماسی آب باید

وزارت امور خارجه فعال شود و در محافل بین‌المللی هم باید فعال شویم. طبق

قوانین موجود در دنیا ممکن است در جاهایی قوانین کامل نباشد اما باید از

اهرم‌هایی استفاده کنیم که حق خود را بگیریم با سلام و صلوات چیزی دست ما

را نمی‌گیرد، مشکلات ما با طالبان کمتر نمی‌شود شاید بیشتر هم شود.

پولیتیک

نشانه‌های پررنگ نقش الکاظمی

تر ترور سردار سلیمانی

«سلام حسین» عضو اطلاعات فتح عراق در گفت و گو با پایگاه خبری المعلومه تأکید کرد که تمام شواهد نشان می‌دهد که مصطفی الکاظمی، نخست وزیر پیشین عراق در جنایت ترور فرماندهان پیروزی(شهید سلیمانی و ابومهدی المهندس) دست داشته است و دولت السوداني باید امله و شواهد موجود را به دستگاه قضایی تحویل دهد تا حکم بازداشت الکاظمی صادر شود حتی اگر به امپراتور فرار کرده باشد. وی گفت که مکان وقوع جنایت علیه فرماندهان پیروزی موضوع جنایت بوده است. اطلاعات به عنوان یک موسسه حاکمیتی است و مصطفی الکاظمی در آن زمان رئیس آن دستگاه بود.